

โรงพยาบาลหนองคาย

วิธีปฏิบัติ

เลขที่ NK-HP-FSUR-๐๐๑

เรื่อง แนวทางการดูแลผู้ป่วยมะเร็งเต้านม

เอกสารควบคุม

	ชื่อ-สกุล	ลายมือชื่อ	วัน เดือน ปี
จัดเตรียมโดย	นางณิชา ตั้งพรชูพงศ์ หัวหน้าหอผู้ป่วยศัลยกรรมหญิง		๑๐ ม.ค. ๒๕๖๖
ทบทวนโดย	นางณฤดี ทิพย์สุทธิ์ รองผู้อำนวยการกลุ่มภารกิจด้านการพยาบาล		18 เม.ย. ๖๖
อนุมัติโดย	นายชวัมย์ สีนุกการณ์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลหนองคาย		๒๘ เม.ย. ๒๕๖๖

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ A	หน้า ๓/๑๒
ระเบียบปฏิบัติเลขที่ NK-HP-FSUR-๐๐๑	วันที่บังคับใช้	๒๘ เม.ย. ๒๕๖๖
เรื่อง แนวทางการดูแลผู้ป่วยมะเร็งเต้านม		

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้ป่วยที่มีภาวะเจ็บป่วยด้วยโรคมะเร็งเต้านมได้รับการรักษาพยาบาลอย่างถูกวิธีครอบคลุมแบบองค์รวม และปลอดภัยจากภาวะแทรกซ้อน

๒. นโยบาย

การดูแลรักษาพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะ การเจ็บป่วยด้วยโรคมะเร็งเต้านมต้องเป็นการวางแผนร่วมกันระหว่างสหสาขาวิชาชีพ ผู้ป่วย และญาติผู้ดูแล

๓. ขอบเขต

ครอบคลุมการดูแลผู้ป่วยที่มีภาวะ การเจ็บป่วยด้วยโรคมะเร็งเต้านมซึ่งจำเป็นต้องรักษาด้วยการผ่าตัด รวมถึงการดูแลก่อน / หลังผ่าตัด / การวางแผนจำหน่ายและการปฏิบัติตัวเมื่ออยู่ที่บ้าน

๔. คำจำกัดความ

การพยาบาลผู้ป่วยมะเร็งเต้านม หมายถึง การดูแลให้การรักษาผู้ป่วยมะเร็งเต้านมตั้งแต่แรกรับผู้ป่วย การดูแลก่อนผ่าตัด การดูแลหลังการผ่าตัด การดูแลหลังการผ่าตัดตลอดจนฟื้นฟูสภาพ เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถดูแลตนเองได้ หลังจำหน่ายออกจากโรงพยาบาล

๕. หน้าที่ความรับผิดชอบ

๕.๑ แพทย์ประจำตัวผู้ดูแล มีหน้าที่

- ประเมินสภาพผู้ป่วย ตัดสินใจสั่งตรวจวินิจฉัยอื่นๆ ที่จำเป็น
- ตัดสินใจในการรักษา / การผ่าตัด
- ประเมินอาการสั่งการรักษาต่อเนื่อง
- สั่งการจำหน่าย เป็นลายลักษณ์อักษร เมื่อเห็นสมควร

๕.๒ เภสัชกร ให้ข้อมูลเรื่องการใช้ยา อาการข้างเคียง

๕.๓ แพทย์เวชศาสตร์ฟื้นฟูและนักกายภาพบำบัด ให้ข้อมูลเรื่องการฟื้นฟูสภาพ ภาวะแทรกซ้อนหลังการผ่าตัดสอนและฝึกการบริหารหัวไหล่และแขนข้างที่ผ่าตัดก่อนผ่าตัด หลังผ่าตัดและเมื่อแพทย์สั่งจำหน่ายส่งพบนักกายภาพบำบัดก่อนจำหน่าย เพื่อให้ผู้ป่วยบริหารหัวไหล่และแขนข้างที่รับการผ่าตัดเต้านมได้ถูกต้อง ป้องกันภาวะแทรกซ้อนแขนบวมและหัวไหล่ติดหลังผ่าตัด

๕.๔ โภชนาการ ให้ข้อมูลเรื่องอาหารเฉพาะโรคการรับประทานอาหารให้ครบทุกหมู่เพื่อเตรียมความพร้อมด้านร่างกายในแผนการรักษาต่อเนื่องหลังผ่าตัด

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ A	หน้า ๔/๑๒
ระเบียบปฏิบัติเลขที่ NK-HP-FSUR-๐๐๑	วันที่บังคับใช้	๒๘ เม.ย. ๒๕๖๖
เรื่อง แนวทางการดูแลผู้ป่วยมะเร็งเต้านม		

๕.๕ พยาบาลวิชาชีพมีหน้าที่เป็นผู้รับคนไข้ ประเมินอาการ อาการแสดง และสภาพความ พร้อม
ดังนี้

- เตรียมผู้ป่วย เพื่อทำการตรวจร่างกาย และตรวจห้องปฏิบัติการ
- CXR , EKG
- อธิบายให้ผู้ป่วย และญาติทราบภาวะความเจ็บป่วยในขณะนั้นอย่างถูกต้องรวมทั้งแผนการ
พยาบาลที่ผู้ป่วยควรได้รับทราบ
- ช่วยแพทย์ในการตรวจร่างกาย
- ดูแลให้พยาบาลต่อเนื่อง ให้ข้อมูลกับแพทย์ เพื่อโยชน์ในการรักษาและวางแผนการจำหน่าย
ผู้ป่วยทุกวัน
- แนะนำญาติผู้ดูแล และ ดูแลผู้ป่วยในการปฏิบัติที่ถูกต้องต่อเนื่องทุกขั้นตอน พร้อมทั้งประเมิน
ความพร้อมในการดูแลตนเองที่บ้าน
- บันทึก และ ประเมินผลการพยาบาลเป็นลายลักษณ์อักษรในใบบันทึกทางการพยาบาลอย่าง
ต่อเนื่องทุกเวร ทุกวัน
- ประเมินสัญญาณชีพ

๕.๖ ผู้ช่วยเหลือคนไข้ มีหน้าที่

- ช่วยในการประเมินสัญญาณชีพ
- ช่วยเหลือ และ อำนวยความสะดวกต่างๆ ในการรักษาพยาบาล
- ให้การปฐมพยาบาลผู้ป่วย และญาติ
- เตรียมสถานที่ เครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งทำความสะอาดหลังการใช้
- ทำความสะอาดผิวหนังบริเวณทำการผ่าตัด

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ A	หน้า ๕/๑๒
ระเบียบปฏิบัติเลขที่ NK-HP-FSUR-๐๐๑	วันที่บังคับใช้	๒๘ เม.ย. ๒๕๖๖
เรื่อง แนวทางการดูแลผู้ป่วยมะเร็งเต้านม		

๖. แนวทางปฏิบัติ

- ๖.๑ เมื่อผู้ป่วยรับใหม่ พยาบาลวิชาชีพที่รับผู้ป่วย ประเมินสภาพอาการ อาการแสดง จัดให้นอนเตียงที่เหมาะสมกับสภาพของผู้ป่วย ตามวิธีปฏิบัติ เรื่องการพยาบาลผู้ป่วยรับใหม่ / รับย้าย
- ๖.๒ อธิบายผู้ป่วย และญาติ เข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวที่ถูกต้องขณะอยู่ในโรงพยาบาล
แนะนำสถานที่ ให้ข้อมูลต่าง ๆ ร่วมกับญาติ คัดเลือกผู้ดูแลผู้ป่วยตามวิธีปฏิบัติ เรื่องการปฐมนิเทศ ผู้ป่วยและญาติ และวิธีปฏิบัติ เรื่องการปฐมนิเทศ ผู้ป่วยและญาติ ดูแลบรรเทาอาการรบกวน ตามวิธีปฏิบัติ เรื่องการดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยที่มีอาการรบกวน
- ๖.๓ ให้การรักษาตามแผนการรักษาของแพทย์
- ๖.๔ รายงานแพทย์เข้าสายตามระบบการรายงานของแผนกศัลยกรรม
- ๖.๕ กรณีที่แพทย์วินิจฉัยว่าไม่จำเป็นต้องผ่าตัดตามพยาธิสภาพและระยะของโรค ควรอธิบายผู้ป่วยและญาติให้เข้าใจถึงแนวทางการรักษาพยาบาลต่อเนื่องโดยการให้ยาเคมีบำบัดและการฉายแสง (การฉายแสง แพทย์จะส่งตัวผู้ป่วยไปรับการฉายแสงที่ศูนย์มะเร็งอุดรธานีหรือโรงพยาบาลสกลนคร)
- ๖.๖ กรณีที่แพทย์วินิจฉัยว่าจำเป็นต้องได้ผ่าตัด ปฏิบัติตามวิธีปฏิบัติ เรื่อง แนวทางการเตรียมผู้ป่วยเพื่อผ่าตัด ประเมินปัญหา และความต้องการของผู้ป่วยอย่างครอบคลุม วินิจฉัยการพยาบาล วางแผนการพยาบาล และการให้การพยาบาล ตามลำดับความสำคัญของปัญหา พร้อมติดตามประเมินผลการพยาบาล และลงบันทึกการพยาบาลอย่างต่อเนื่องทุกเวร ทุกวัน
- ๖.๗ ประสานแพทย์เวชศาสตร์ฟื้นฟูและนักกายภาพบำบัดเพื่อให้ผู้ป่วยได้รับความรู้ในการฟื้นฟูสภาพหลังผ่าตัด สอนและฝึกทักษะการบริหารหัวไหล่และแขนข้างที่ผ่าตัดก่อนผ่าตัด หลังผ่าตัด ๑ วัน และก่อนการจำหน่ายเมื่อแพทย์มีคำสั่งจำหน่ายผู้ป่วย
- ๖.๘ ประเมินปัญหาเฉพาะผู้ป่วยผ่าตัดมะเร็งเต้านม
 - ๖.๘.๑ การเตรียมด้านจิตใจก่อนผ่าตัดเฉพาะผู้ป่วยผ่าตัดเต้านม
 - อธิบายให้ญาติผู้ป่วย เข้าใจเกี่ยวกับการผ่าตัด ขั้นตอนในการเตรียมก่อนการผ่าตัด การได้รับยาระงับความรู้สึกในระหว่างผ่าตัด สภาพผู้ป่วยหลังผ่าตัด (ภาพลักษณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป และการปฏิบัติตัวที่ถูกต้อง)

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ A	หน้า ๖/๑๒
ระเบียบปฏิบัติเลขที่ NK-HP-FSUR-๐๐๑	วันที่บังคับใช้	๒๘ เม.ย. ๒๕๖๖
เรื่อง แนวทางการดูแลผู้ป่วยมะเร็งเต้านม		

- ประเมินความวิตกกังวล สภาพความพร้อมของผู้ป่วย และญาติ (สามีกรณีมีสามี)
- กรณีผู้ป่วยและญาติไม่พร้อม รายงานแพทย์เพื่อดำเนินการ Counselling ผู้ป่วยและญาติ และเปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัย

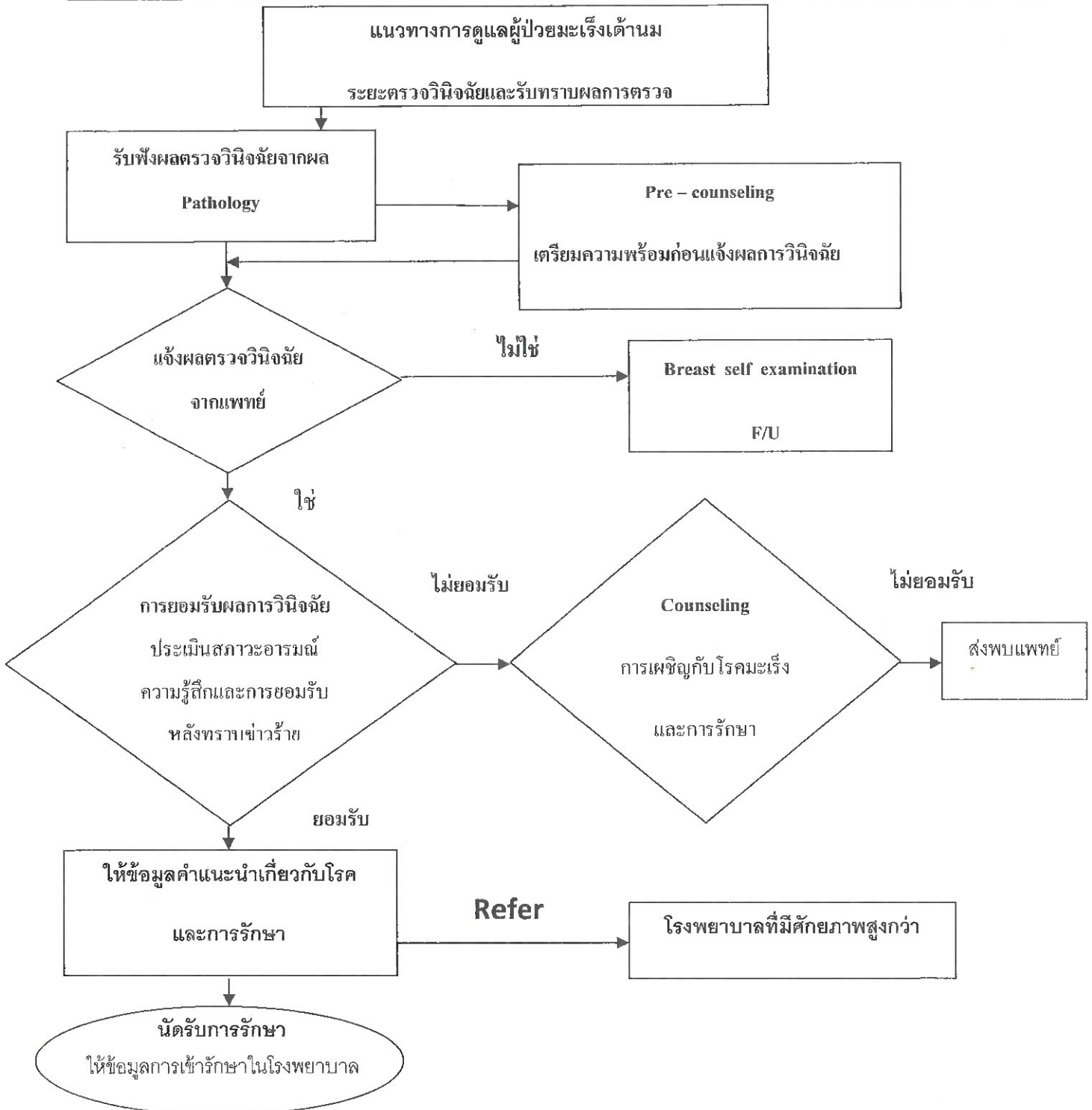
๖.๘.๒ การฟื้นฟูสภาพ

- กระตุ้นให้ผู้ป่วยบริหารหัวไหล่และแขนข้างที่ผ่าตัดทุกวัน วันละ ๒ ครั้ง ทำที่ ๑-๘ (อ้างอิงที่เอกสารแนบ)
 - สังเกตภาวะแทรกซ้อนหลังผ่าตัดของแขนข้างที่ผ่าตัด เช่น ข้อไหล่ติด แขนบวม
 - แนะนำการดูแลระบบระบาย (Radicacdrain) ป้องกันการติดเชื้อจากแผลผ่าตัด การ OFF Radicacdrain การตัดไหม แนะนำการดูแลความสะอาด ของแผลโดยดูแลความสะอาดของร่างกาย ความสะอาดแผลผ่าตัด อย่าแกะเกา อย่าให้เปียกน้ำ กรณี Discharge ซิม ดูแลการทำแผลโดยปราศจากเชื้อตามวิธีปฏิบัติเรื่องการทำแผลและเฝ้าระวังการติดเชื้อของแผลตามแนวปฏิบัติงาน IC
 - สังเกตอาการผิดปกติอื่นๆ พบความผิดปกติรายงานแพทย์ปฏิบัติตามวิธีปฏิบัติเรื่อง การดูแลผู้ป่วยที่มีผลการเฝ้าระวังอาการที่มีข้อบ่งชี้ที่ต้องรายงานแพทย์เมื่อแพทย์อนุญาตให้กลับบ้านได้ ให้คำแนะนำก่อนกลับบ้าน เตรียมการวางแผน จำหน่าย ตามวิธีปฏิบัติเรื่องการวางแผนจำหน่าย
 - ประเมินสภาพความพร้อมของผู้ป่วยและผู้ดูแลก่อนกลับบ้านพร้อมลงบันทึก
 - ประเมินสภาพความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคและการปฏิบัติตัวที่ถูกต้องของผู้ป่วยและญาติ
 - ให้ความรู้และข้อมูลแก่ผู้ป่วยและญาติเพิ่มเติมในส่วนที่ขาด และที่ไม่เข้าใจ
 - เน้นการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อนหลังผ่าตัด
 - ให้ความรู้ในแผนการรักษาต่อเนื่องได้แก่การนัดมารับยาเคมีบำบัดตามแผนการรักษา ของแพทย์ เน้นการมารับเคมีบำบัด ครบทุกครั้งตามนัด
 - อธิบายให้เข้าใจถึงขั้นตอนการมารับยาเคมีบำบัด
 - อาการข้างเคียงจากการรับยาเคมีบำบัด ได้แก่ อาการคลื่นไส้ อาเจียน เบื่ออาหาร ผอมลง ภูมิ
- ต้านทานโรคต่ำ

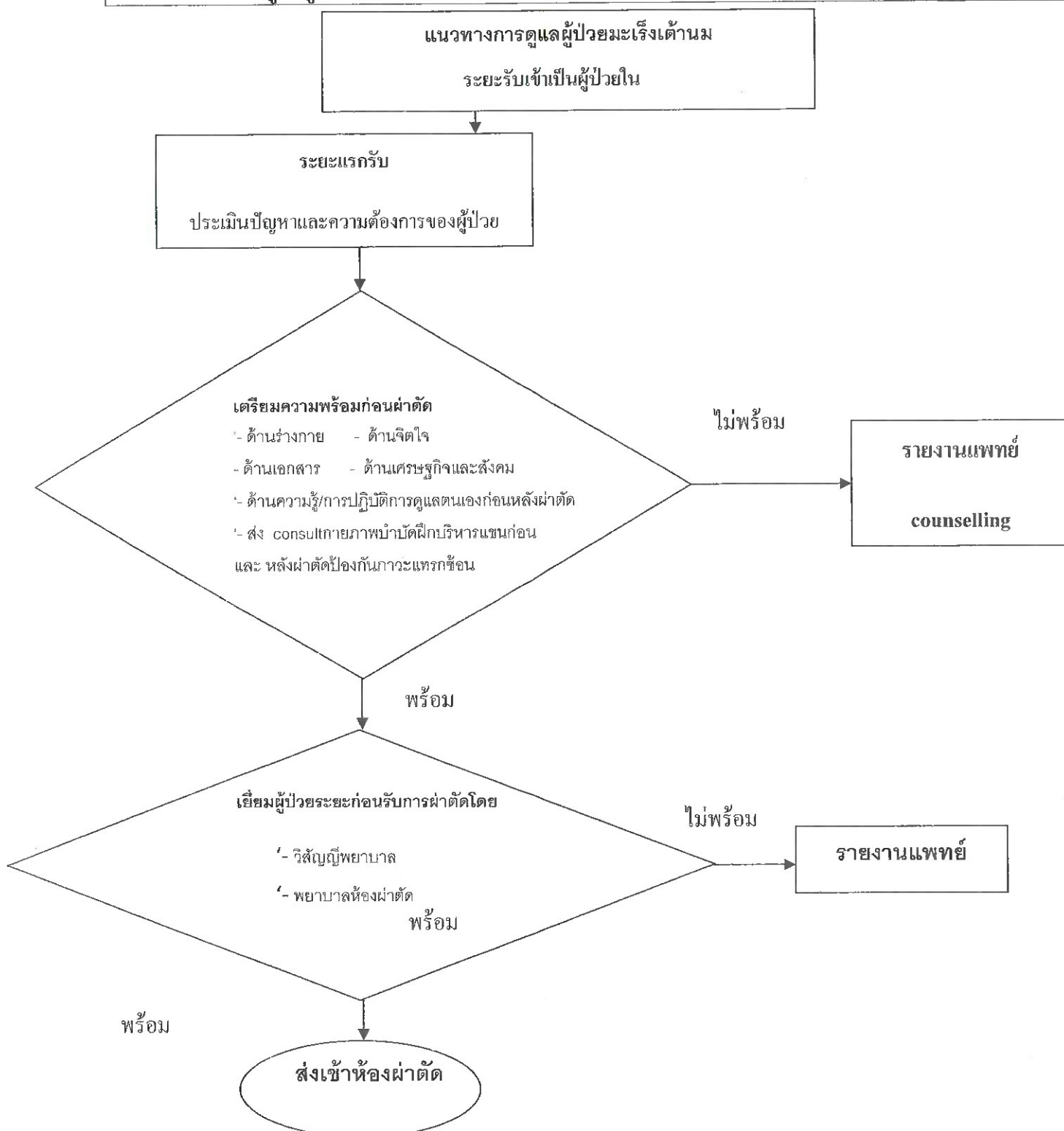
โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ A	หน้า ๗/๑๒
ระเบียบปฏิบัติเลขที่ NK-HP-FSUR-๐๐๑	วันที่บังคับใช้	๒๘ เม.ย. ๒๕๖๖
เรื่อง แนวทางการดูแลผู้ป่วยมะเร็งเต้านม		

- อธิบายให้เข้าใจการถึงอาการข้างเคียงของยา เช่น อาการคลื่นไส้ อาเจียน การรับประทานอาหารให้ครบ ๕ หมู่ รับประทานทีละน้อยแต่บ่อยครั้ง
- แนะนำการดูแลตนเองเมื่อมีอาการที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น ผอม ร่วง ผอม ผิดคล้ำ
- แนะนำการปฏิบัติตัวที่บ้าน เช่น การออกกำลังกาย การบริหารข้อแขน – ข้อไหล่
- การพักผ่อน การรับประทานอาหาร การรักษาสุขภาพให้แข็งแรง เพราะหลังการรับ
- ยาเคมีบำบัดภูมิคุ้มกันต้านทานจะต่ำ
- อธิบายให้ทราบความจำเป็นในการมารับยาเคมีบำบัดครบทุกครั้ง

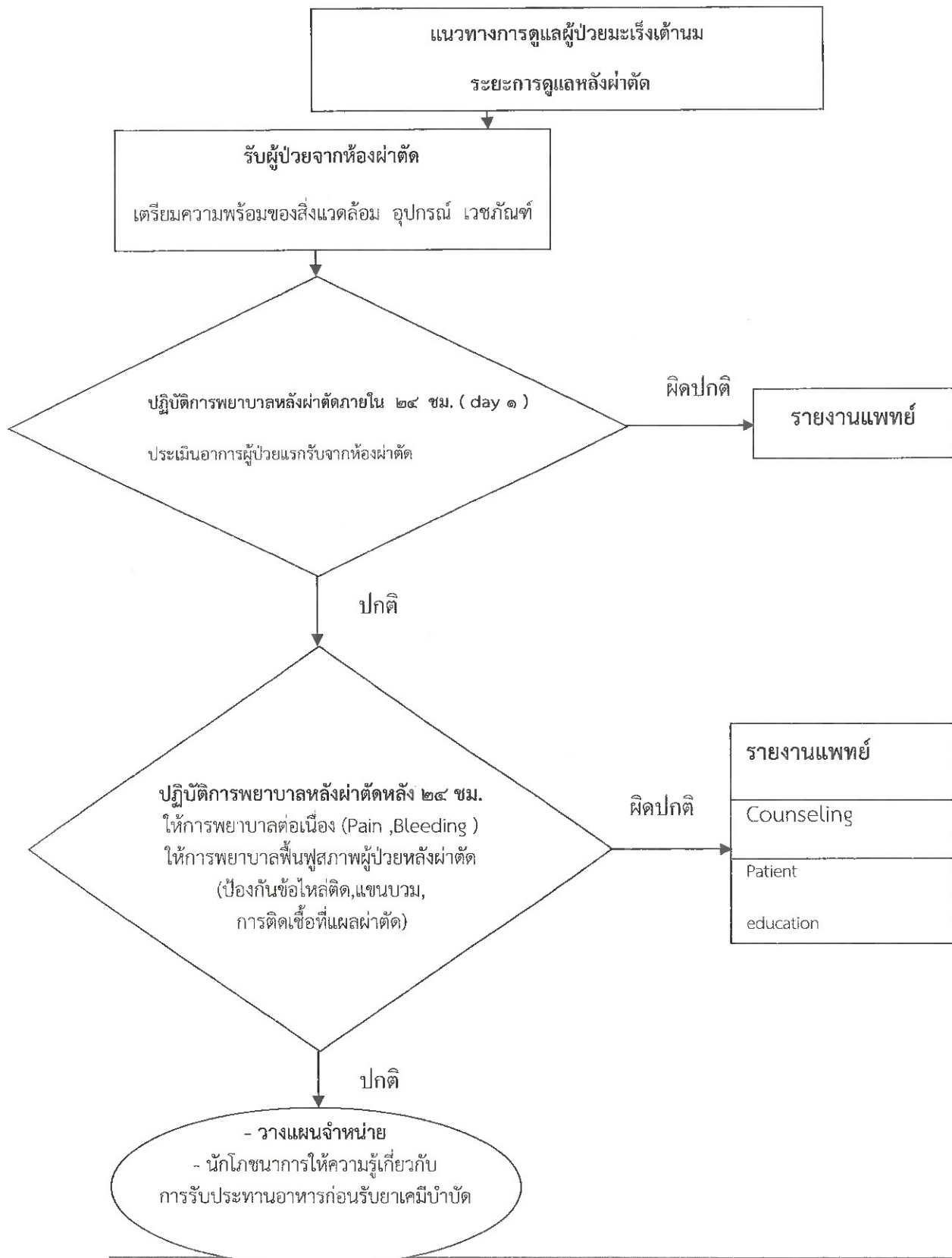
โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ A	หน้า ๘/๑๒
ระเบียบปฏิบัติเลขที่ NK-HP-FSUR-๐๐๑	วันที่บังคับใช้	๒๘ เม.ย. ๒๕๖๖
เรื่อง แนวทางการดูแลผู้ป่วยมะเร็งเต้านม		

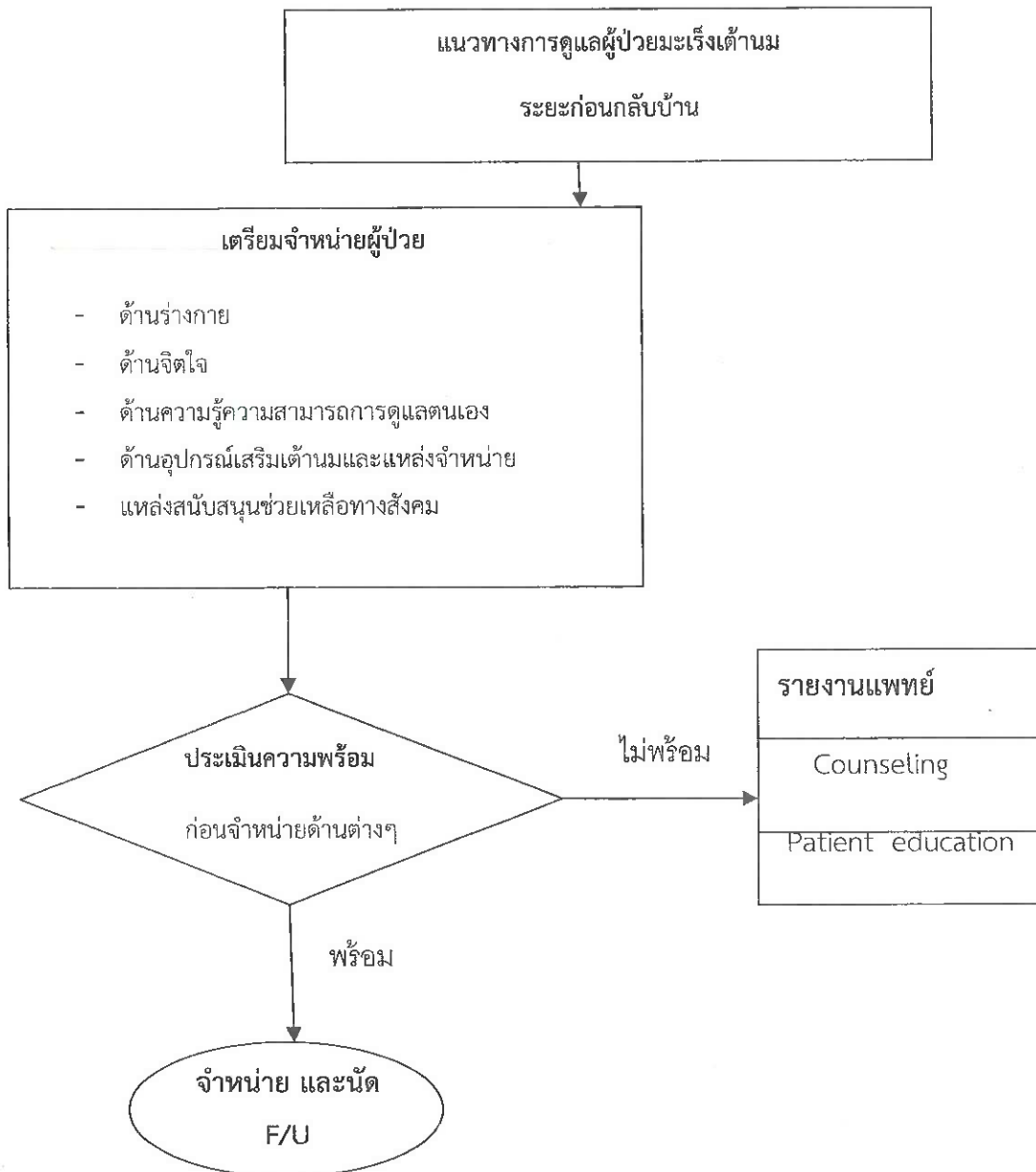
โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ A	หน้า ๙/๑๒
ระเบียบปฏิบัติเลขที่ NK-HP-FSUR-๐๐๑	วันที่บังคับใช้	๒๘ เม.ย. ๒๕๖๖
เรื่อง แนวทางการดูแลผู้ป่วยมะเร็งเต้านม		

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ A	หน้า ๑๐/๑๒
ระเบียบปฏิบัติเลขที่ NK-HP-FSUR-๐๐๑	วันที่บังคับใช้	๒๘ เม.ย. ๒๕๖๖
เรื่อง แนวทางการดูแลผู้ป่วยมะเร็งเต้านม		

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ A	หน้า ๑๑/๑๒
ระเบียบปฏิบัติเลขที่ NK-HP-FSUR-๐๐๑	วันที่บังคับใช้	๒๘ เม.ย. ๒๕๖๖
เรื่อง แนวทางการดูแลผู้ป่วยมะเร็งเต้านม		

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ A	หน้า ๑๒/๑๒
ระเบียบปฏิบัติเลขที่ NK-HP-FSUR-๐๐๑	วันที่บังคับใช้	๒๘ เม.ย. ๒๕๖๖
เรื่อง แนวทางการดูแลผู้ป่วยมะเร็งเต้านม		

๗. เครื่องชี้วัดคุณภาพ

อัตราการกลับมารักษาซ้ำภายใน ๒๘ วัน เท่ากับ ๐

อัตราการเกิดภาวะแทรกซ้อนหัวใจหลอดเลือดและแขนขาหลังผ่าตัด เท่ากับ ๐

๘. เอกสารอ้างอิง

กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวง สถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข

การพยาบาลผู้ใหญ่ และผู้สูงอายุ ๑. พิมพ์ครั้งที่ ๒ : กรุงเทพฯ : ๒๕๔๑

กระทรวงสาธารณสุขสำนักงานปลัดกระทรวง สถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข

การพยาบาลผู้ใหญ่ และผู้สูงอายุ ๒. พิมพ์ครั้งที่ ๒ : กรุงเทพฯ : ๒๕๔๑

ชอลดา พันธุเสนา รองศาสตราจารย์ ตำราการพยาบาลผู้ป่วยผู้ใหญ่ ๑ (ศัลยศาสตร์)

พิมพ์ครั้งที่ ๑. สงขลา ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ ๒๕๔๒

มาลี สิทธิเกษตรินคู่มือปฏิบัติการพยาบาล กรุงเทพฯ : สัมประสิทธิการพิมพ์ ๒๕๖๖

จินตนา กิ่งแก้ว สถาบันมะเร็งแห่งชาติ วารสารโรคมะเร็ง ปีที่ ๓๗ ฉบับที่ ๔ ตุลาคม-ธันวาคม ๒๕๖๐

สมจิต หมูเจริญกุล การพยาบาลอายุรกรรม ๓ กรุงเทพฯ: ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทย

ศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ๒๕๓๐

สมพร ชนโนรส การพยาบาลศัลยศาสตร์ พิมพ์ครั้งที่ ๖ : กรุงเทพฯ : ๒๕๕๗

๙. เอกสารแนบ

เอกสารแนบ ๑ คำแนะนำผู้ป่วยก่อนและหลังผ่าตัดมะเร็งเต้านม

เอกสารแนบ ๒ แนวทางการดูแลและเฝ้าระวัง SCR ผู้ป่วยผ่าตัดมะเร็งเต้านม